

Lausuntopyyntö STM 2015

1. Vastaajatahon virallinen nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Pyhäjärven kaupunki

2. Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Valmistelusihteeri Pirkko Forss-Pesonen

3. Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

Vastaajien määrä: 1

Nimi	Asema organisaatiossa	Matkapuhelin	Sähköposti
Vs. kaupunginjohtaja Veikko Tikkanen, PL 15, 86801 PYHÄSALMI	Vs. kaupunginjohtaja	044-4457 701	veikko.tikkanen@pyhajarvi.fi

4. Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä

Vastaajien määrä: 1

08.02.2016
----

5. Toimielimen nimi

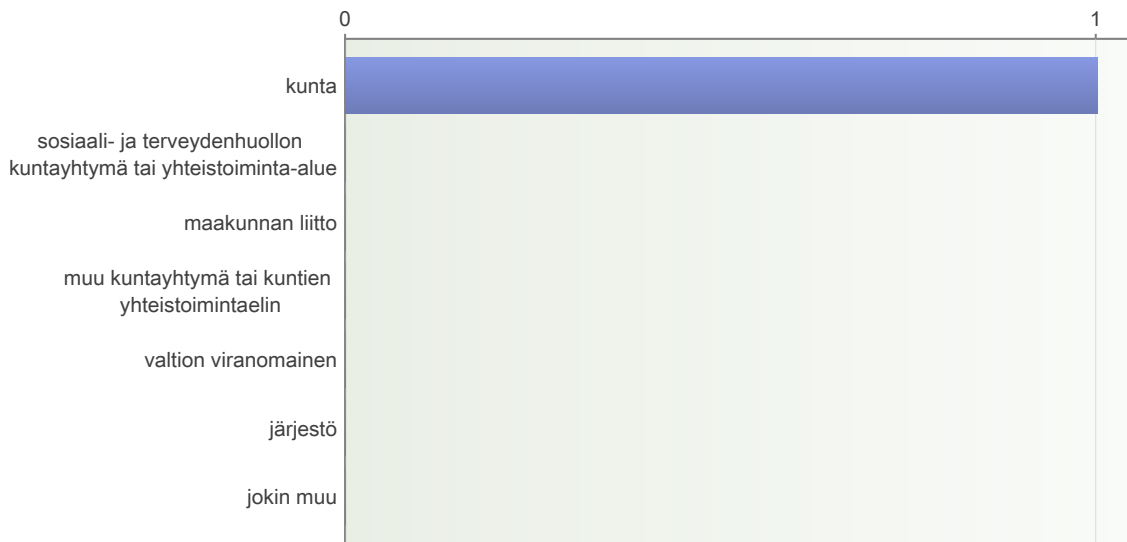
Vastaajien määrä: 1

Nimi

- Pyhäjärven kaupunginvaltuusto

6. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

7. Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa

Vastaajien määrä: 1

	Kunta numero tilastokeskuksen luokituksessa
005 Alajärvi	0
020 Akaa	0
005 Alajärvi	0
009 Alavieska	0
010 Alavus	0
016 Asikkala	0
018 Askola	0
019 Aura	0
035 Brändö	0
043 Eckerö	0
046 Enonkoski	0
047 Enontekiö	0
049 Espoo	0
050 Eura	0
051 Eurajoki	0
052 Evijärvi	0
060 Finström	0
061 Forssa	0
062 Föglö	0
065 Geta	0
069 Haapajärvi	0
071 Haapavesi	0
072 Hailuoto	0
074 Halsua	0
075 Hamina	0
076 Hammarland	0
077 Hankasalmi	0
078 Hanko	0
079 Harjavalta	0
081 Hartola	0
082 Hattula	0
086 Hausjärvi	0
111 Heinola	0
090 Heinävesi	0
091 Helsinki	0
097 Hirvensalmi	0
098 Hollola	0
099 Honkajoki	0
102 Huittinen	0
103 Humppila	0
105 Hyrynsalmi	0
106 Hyvinkää	0
283 Hämeenkoski	0
108 Hämeenkyrö	0
109 Hämeenlinna	0
109 Hämeenlinna	0
139 li	0

140 Iisalmi	0
142 Iitti	0
143 Ikaalinen	0
145 Ilmajoki	0
146 Iloanta	0
153 Imatra	0
148 Inari	0
149 Inkoo	0
151 Isojoki	0
152 Isokyrö	0
164 Jalasjärvi	0
165 Janakkala	0
167 Joensuu	0
169 Jokioinen	0
170 Jomala	0
171 Joroinen	0
172 Joutsa	0
174 Juankoski	0
176 Juuka	0
177 Juupajoki	0
178 Juva	0
179 Jyväskylä	0
181 Jämijärvi	0
182 Jämsä	0
186 Järvenpää	0
202 Kaarina	0
204 Kaavi	0
205 Kajaani	0
208 Kalajoki	0
211 Kangasala	0
213 Kangasniemi	0
214 Kankaanpää	0
216 Kannonkoski	0
217 Kannus	0
218 Karijoki	0
224 Karkkila	0
226 Karstula	0
230 Karvia	0
231 Kaskinen	0
232 Kauhajoki	0
233 Kauhava	0
235 Kauniainen	0
236 Kaustinen	0
239 Keitele	0
240 Kemi	0
320 Kemijärvi	0
241 Keminmaa	0
322 Kemiönsaari	0
244 Kempele	0
245 Kerava	0
249 Keuruu	0

250 Kihniö	0
256 Kinnula	0
257 Kirkkonummi	0
260 Kitee	0
261 Kittilä	0
263 Kiuruvesi	0
265 Kivijärvi	0
272 Kokkola	0
271 Kokemäki	0
272 Kokkola	0
273 Kolari	0
275 Konnevesi	0
276 Kontiolahti	0
280 Korsnäs	0
284 Koski TI	0
285 Kotka	0
286 Kouvola	0
286 Kouvola	0
287 Kristiinankaupunki	0
288 Kruunupyy	0
290 Kuhmo	0
291 Kuhmoinen	0
295 Kumlinge	0
297 Kuopio	0
300 Kuortane	0
301 Kurikka	0
301 Kurikka	0
304 Kustavi	0
305 Kuusamo	0
312 Kyyjärvi	0
316 Kärkölä	0
317 Kärsämäki	0
318 Kökar	0
319 Köyliö	0
398 Lahti	0
399 Laihia	0
400 Laitila	0
407 Lapinjärvi	0
402 Lapinlahti	0
403 Lappajärvi	0
405 Lappeenranta	0
408 Lapua	0
410 Laukaa	0
416 Lemi	0
417 Lemland	0
418 Lempäälä	0
420 Leppävirta	0
421 Lestijärvi	0
422 Lieksa	0
423 Lieto	0
425 Liminka	0

426 Liperi	0
444 Lohja	0
430 Loimaa	0
430 Loimaa	0
433 Loppi	0
434 Loviisa	0
435 Luhanka	0
436 Lumijoki	0
438 Lumparland	0
440 Luoto	0
441 Luumäki	0
442 Luvia	0
475 Maalahti	0
444 Lohja	0
478 Maarianhamina	0
480 Marttila	0
481 Masku	0
483 Merijärvi	0
484 Merikarvia	0
489 Miehikkälä	0
481 Masku	0
491 Mikkeli	0
494 Muhos	0
495 Multia	0
498 Muonio	0
499 Mustasaari	0
500 Muurame	0
503 Mynämäki	0
504 Myrskylä	0
505 Mäntsälä	0
508 Mänttä-Vilppula	0
507 Mäntyharju	0
529 Naantali	0
531 Nakkila	0
532 Nastola	0
508 Mänttä-Vilppula	0
529 Naantali	0
535 Nivala	0
536 Nokia	0
538 Nousiainen	0
541 Nurmes	0
543 Nurmijärvi	0
545 Närpiö	0
560 Orimattila	0
561 Oripää	0
562 Orivesi	0
563 Oulainen	0
564 Oulu	0
309 Outokumpu	0
576 Padasjoki	0
577 Paimio	0

564 Oulu	0
578 Paltamo	0
445 Parainen	0
580 Parikkala	0
581 Parkano	0
599 Pedersören kunta	0
583 Pelkosenniemi	0
854 Pello	0
584 Perho	0
588 Pertunmaa	0
592 Petäjavesi	0
593 Pieksämäki	0
595 Pielavesi	0
598 Pietarsaari	0
601 Pihtipudas	0
604 Pirkkala	0
607 Polvijärvi	0
608 Pomarkku	0
609 Pori	0
611 Pornainen	0
638 Porvoo	0
614 Posio	0
615 Pudasjärvi	0
616 Pukkila	0
619 Punkalaidun	0
620 Puolanka	0
623 Puumala	0
624 Pyhtää	0
625 Pyhäjoki	0
626 Pyhäjärvi	1
630 Pyhäntä	0
631 Pyhäranta	0
635 Pälkäne	0
636 Pöytyä	0
636 Pöytyä	0
678 Raabe	0
710 Raasepori	0
680 Raisio	0
681 Rantasalmi	0
683 Ranua	0
684 Rauma	0
684 Rauma	0
686 Rautalampi	0
687 Rautavaara	0
689 Rautjärvi	0
691 Reisjärvi	0
694 Riihimäki	0
697 Ristijärvi	0
698 Rovaniemi	0
700 Ruokolahti	0
702 Ruovesi	0

704 Rusko	0
704 Rusko	0
707 Rääkkylä	0
729 Saarijärvi	0
732 Salla	0
734 Salo	0
736 Saltvik	0
790 Sastamala	0
738 Sauvo	0
739 Savitaipale	0
740 Savonlinna	0
740 Savonlinna	0
742 Savukoski	0
743 Seinäjoki	0
743 Seinäjoki	0
746 Sievi	0
747 Siikainen	0
748 Siikajoki	0
791 Siikalatva	0
749 Siilinjärvi	0
751 Simo	0
753 Sipoo	0
755 Siuntio	0
758 Sodankylä	0
759 Soini	0
761 Somero	0
762 Sonkajärvi	0
765 Sotkamo	0
766 Sottunga	0
768 Sulkava	0
771 Sund	0
777 Suomussalmi	0
778 Suonenjoki	0
781 Sysmä	0
783 Säkylä	0
831 Taipalsaari	0
832 Taivalkoski	0
833 Taivassalo	0
834 Tammela	0
837 Tampere	0
844 Tervo	0
845 Tervola	0
846 Teuva	0
848 Tohmajärvi	0
849 Toholampi	0
850 Toivakka	0
851 Tornio	0
853 Turku	0
857 Tuusniemi	0
858 Tuusula	0
859 Tyrnävä	0

886 Ulvila	0
887 Urjala	0
889 Utajärvi	0
890 Utsjoki	0
892 Uurainen	0
893 Uusikaarlepyy	0
895 Uusikaupunki	0
785 Vaala	0
905 Vaasa	0
908 Valkeakoski	0
911 Valtimo	0
092 Vantaa	0
915 Varkaus	0
918 Vehmaa	0
921 Vesanto	0
922 Vesilahti	0
924 Veteli	0
925 Vieremä	0
927 Vihti	0
931 Viitasaari	0
934 Vimpeli	0
935 Virolahti	0
936 Virrat	0
941 Vårdö	0
946 Vöyri	0
976 Ylitornio	0
977 Ylivieska	0
980 Ylöjärvi	0
981 Ypäjä	0
989 Ähtäri	0
992 Äänekoski	0

8. 1. Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Onko nykyinen maakuntajako oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle?

Vastaajien määrä: 1

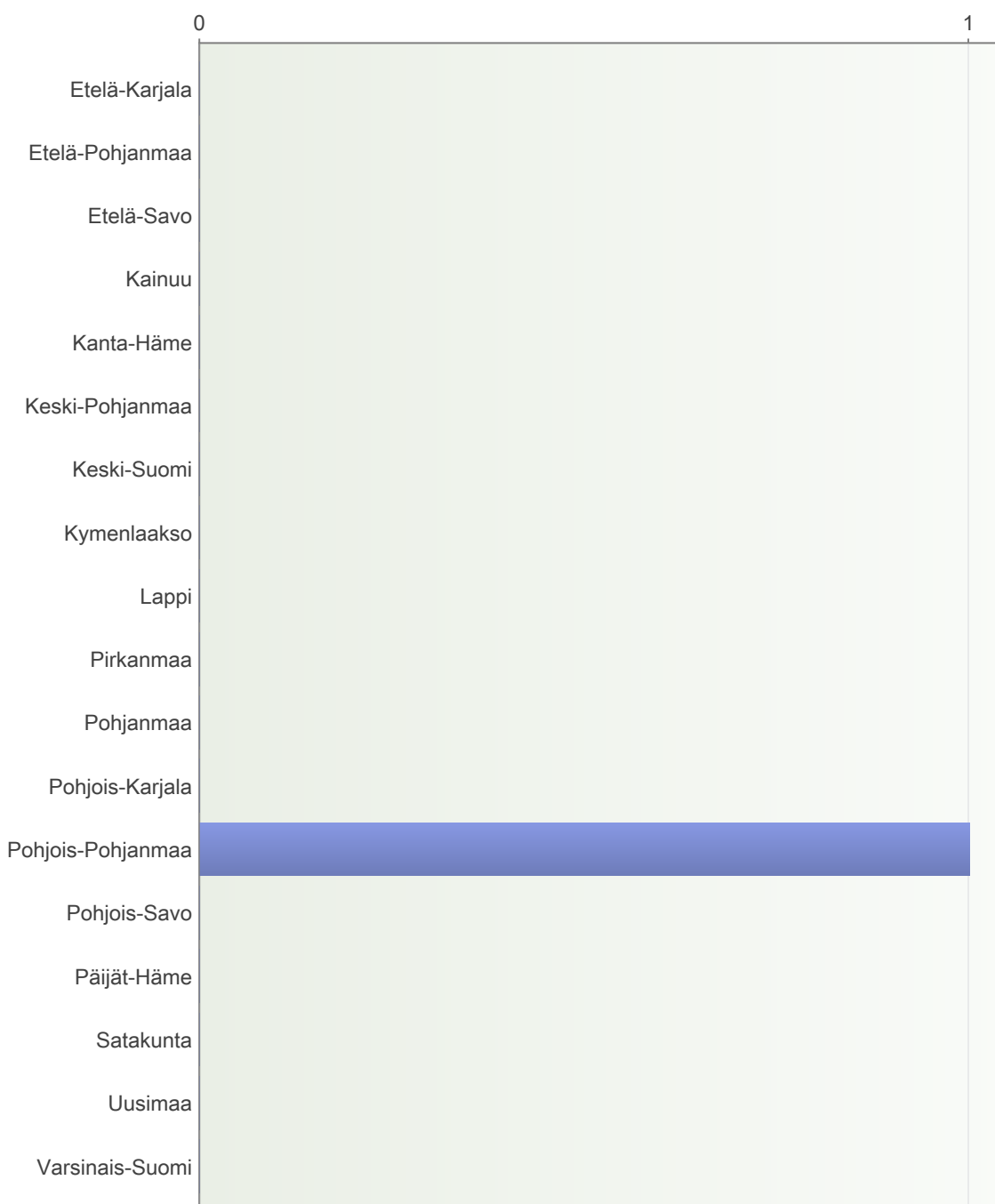
9. 2. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli itsehallintoalueita sote-palvelujen järjestämistä vastaavaksi ylipäättään pidetään hyvänä ratkaisuna ei lääneihin perustuvan hallinnollisen aluejaon lopettamisen jälkeen ole muuta käypää alueperustaa kuin vakiintuneet maakunnat.

10. 3. Tämä kysymys vain kuntien valtuustoille: Hallituksen aluejakolinjauksen mukaan perustettavat itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Minkä nykyisen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kuntanne katsoo perustelluksi kuulua? (liite: Manner-Suomen maakunnat)

Vastaajien määrä: 1

11. 4. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Maantieteellisenä lähtökohtana on Pohjois-Pohjanmaan maakuntajärvi Pyhäjärvi, joka on maakunnan kolmanneksi pohjoisimman, Perämereen laskevan Pyhäjoen alkulähde.

Oulu Pohjois-Pohjanmaan keskuskaupunkina ja Pohjois-Skandinavian pääkaupunkina yliopistoineen, innovatiivisine teollisuus-, palvelu- ja matkailuyrityksineen on erinomainen mahdollisuus verkostoitumiseen Pyhäjärven varautuessa hallittuun elinkeinorakenteen muuttamiseen Pyhäsalmen kaivoksen malmivarojen ehtyessä 2019. Pyhäjärven seutukunnassa (Nivala-Haapajärvi-Kärsämäki-Reisjärvi-Pyhäjärvi) sijaitsee Oulun yliopiston alueyksikkö Oulun Eteläinen Instituutti (OEI), minkä avulla Pyhäjärven monet, innovatiiviset eri tieteenalojen toiminnot Pyhäsalmen kaivoksen tiloissa voivat verkottua globaalisti ja saavat kansainvälistä uskottavuutta, kuten Euroopan maanalaisten laboratorioden kumppanuushanke DULIA (Deep Underground Integrated Activities).

Pohjois-Pohjanmaalla on erinomaisesti toimivat suunnittelu-, toteutus- ja rahoitusrakenteet, joihin on mahdollista ankkuroida ennakoivan rakennemuutoksen (ERM) valmiussuunnitelman täsmätoimenpiteet, joita Pyhäjärven kaupunki, NIHAK-seutukunta ja koko maakunta valmistelee ei vähiten Pyhäsalmen kaivoksen infrastruktuurin uusiokäytön varmistamiseksi tavoitteena kansainvälinen T&K-keskus.

Pohjois-Pohjanmaan maakunta on nuorten maakunta, mistä on mahdollista saada nuoria osajia läheltä valmisteilla oleviin innovatiivisiin, korkeaa osaamista edellyttäviin tehtäviin.

12. 5. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettyjen kolmen itsehallintoalueen täytyy järjestää palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollossa on jatkossa maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään. Miten arvioitte tehtyä ratkaisua?

Vastaajien määrä: 1

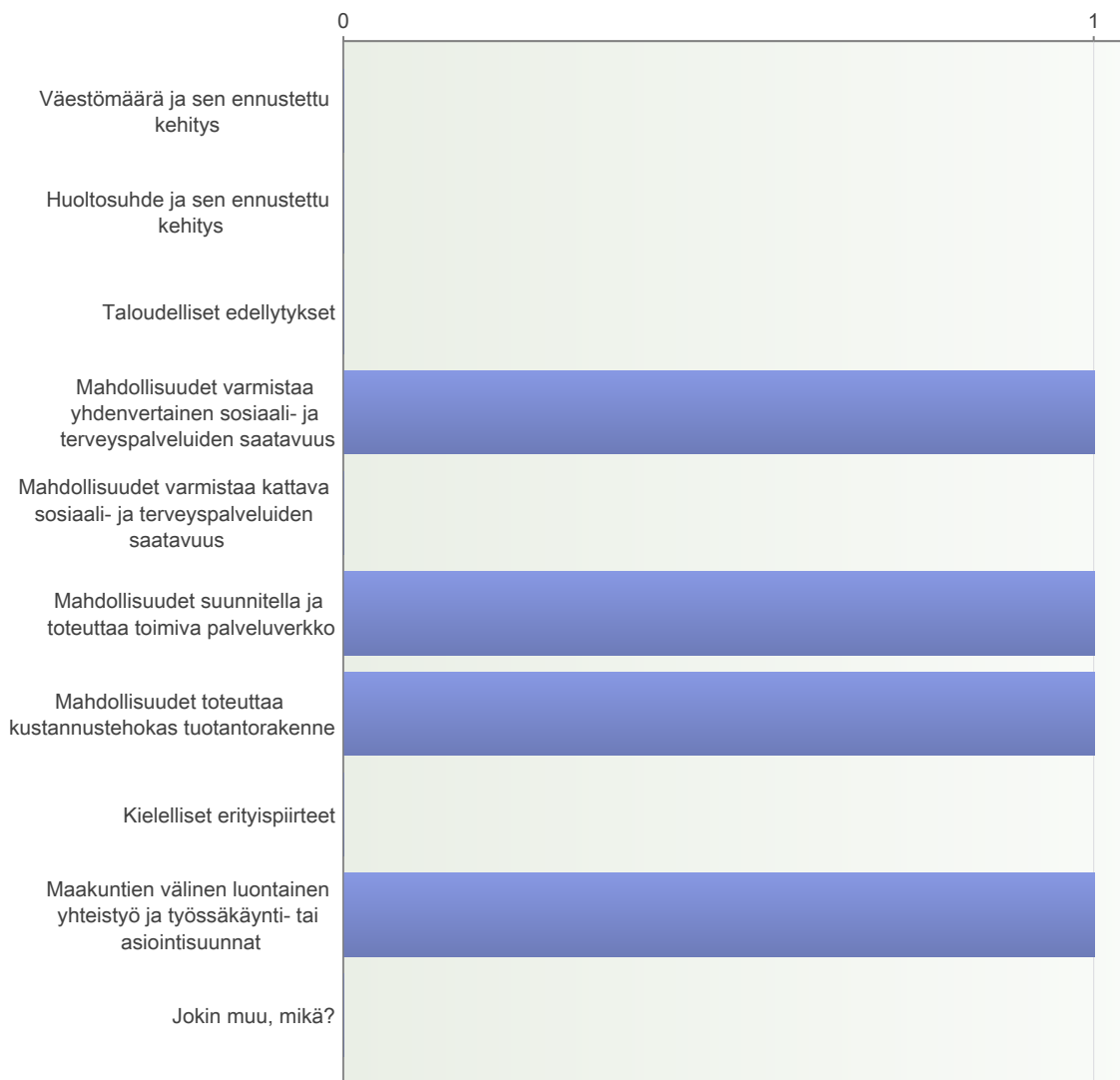
- Sote-palvelujen järjestämisvastuun siirtyessä suuriin alueellisiin yksikköihin todellinen vaara on, että myös sote-palvelujen tuottaminen keskittyy alueellisesti. Vaarana myös on, että sote-palvelut tällöin tuotetaan erikoissairaanhoidon ehdoin ja kuntien ja kuntayhtymien lähipalvelut, sairauksia ennalta ehkäisevät palvelut terveys- ja sosiaalihuollossa karkaavat suuriin keskuksiin.

Todennäköisen kehityskulun tapahtuessa uudistuksen tavoite kestävyysvajeen vähentämiseksi kolmella miljardilla ei toteudu eikä tavoite palvelujen tasapuolisesta saatavuudesta kaikkialla maassa.

Tasapuolisuus toteutuisi palveluyöhykkeiden sisällä asuvien kesken, mutta ei palveluyöhykkeiden periferiassa ja niiden sisällä asuvien kesken. Em. tendenssi saattaa jopa vahvistua, kun itsehallintoalueille kaavaillaan sote-palveluihin kuulumattomia, luonteeltaan keskittymistä vahvistavia toimintoja.

13. 6. Minkä kriteerien perusteella tulisi päättää siitä, mitkä kolme itsehallintoaluetta järjestävät sosiaali- ja terveyspalvelut muiden itsehallintoalueiden kanssa? Voit valita yhden tai useampia

Vastaajien määrä: 1

14. 7. Itsehallintoalueet tulevat tarvitsemaan yhteistyökumppaneita palveluiden järjestämisessä.

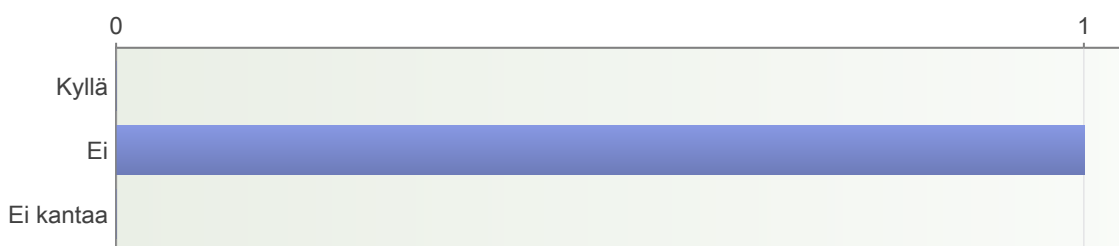
Mikä tai mitkä ovat alueellenne luontaiset yhteistyösuunnat?

Vastaajien määrä: 1

- Pohjois-Savon maakunta
- Keski-Pohjanmaan maakunta
- Keski-Suomen maakunta

15. 8. Jos se itsehallintoalue, johon katsotte kuntanne kuuluvan, osoittautuu myöhemmin tehtävän päätöksen johdosta sellaiseksi itsehallintoalueeksi, joka ei vastaa itsenäisesti sote-palvelujen järjestämisestä, onko sillä vaikutusta kunnan kantaan siitä, mihin itsehallintoalueeseen kunnan tulisi kuulua?

Vastaajien määrä: 1

16. 9. Voitte perustella edellistä vastaustanne.

Vastaajien määrä: 1

- Pyhäjärven kaupungin luonnollinen suuntautuminen on kolmen maakunnan rajalla sijainnista huolimatta Pohjois-Pohjanmaalle. Tämä ei sulje pois yhteistyön tekemistä naapurimaakuntien suuntaan.

Pohjois-Pohjanmaa itsehallintoalueena pystyy vastaamaan sekä väestömäärän, että palveluverkoston perusteella sote-palveluiden järjestämisestä.

17. 10. Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueille osoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi 1.1.2019 lähtien seuraavat tehtävät: pelastustoimen tehtävät, maakuntien liittojen tehtävät ja ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävät sekä lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Mitä muita tehtäviä olisi mielestänne tarkoituksenmukaista siirtää itsehallintoalueille?

Vastaajien määrä: 1

- Paikallisen itsehallinnon eurooppalainen malli edellyttää subsidiariteettiperiaatteen huomioimista. Euroopan neuvoston paikallisen itsehallinnon peruskirjan 3 artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti julkisista tehtävistä tulee yleensä ensisijaisesti huolehtia kansalaista lähinnä olevien viranomaisten. Pyhäjärven kaupungin kannan mukaan kuntien tehtäviä ei ole syytä siirtää hallituksen linjauksessa esiin tuotujen kokonaisuuksien lisäksi enempää.

Mikäli itsehallintoalueille annetaan sote-palveluihin kuulumattomia, tendensseiltään keskittymistä vahvistavia

toimintoja, paine kuntien lukumäärän radikaaliksi vähentämiseksi kasvaa. Vahvaan paikallisidentiteettiin ja inhimilliseen traditioon perustuva paikallishallinto murtuu ja maasta tulee lakeihin kahlittu laitos- ja palveluhallinnon maa.

Ei ole tarkoituksenmukaista, että kaikki tällä hetkellä yhteistoiminnassa järjestetyt tai tuotetut palvelut siirretään itsehallintoalueille. Esimerkiksi nykyiset maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueet (YTA-alueet) ovat hyvällä paikallistuntemuksellaan ylläpitäneet ja luoneet edellytyksiä maaseudun elinvoimaisuudelle ja paikallisiin vahvuuksiin pohjautuville elinkeinoille. Elinvoimaedellytykset (yritysneuvonta, asumisen edellytykset) suurimmassa osassa Suomen kuntia heikkenevät, mikäli myös maaseutuasiat "iha-hurmiossa" keskitetään itsehallintoalueille ja maakuntien keskuskaupunkien painoarvon mukainen virkamies- ja päätöksentekokoneisto valmistelelee ja päättää laajan ja periferisen maaseudun elintärkeät asiat.

Hallituksen linjaukset itsehallintoalueille osoitettavista tehtävistä koetaan paikallisella ja alueellisella tasolla pyrkimykseksi keskittää paikallisiksi ja lähialuepalveluiksi koetut palvelut suurten itsehallintoalueiden keskuksiin. Hajautetun hallintomallin mukaiset, keskushallinnosta itsehallinnollisille alueille perustellusti osoitettavissa olevat toiminnot hallituksen linjauksissa loistavat poissaolollaan. Tällainen ei voi olla pitkään tavoitellun, aidon maakuntahallinnon malli, jolla paikallis- ja lähialuetoiminnoilta "imetään ilmat pois".

On myös painokkaasti todettava, että hallituksen linjauksen aikataulu tältä osin on täysin epärealistinen. Mikäli itsehallintoalueet mahdollisine verotusoikeuksineen aiotaan saada maaliin sote-palvelujen osalta, siihenkin keskittyä tavoitteen mukaisessa aikataulussa tavattoman suuri julkisen hallinnon aika-, henkilö- ja osaamisresurssi. Esimerkiksi kuntien ja kuntayhtymien sote-kiinteistöjen omistus ja sen mahdolliset uudelleen järjestelyt on tavattoman suuri ja aikaa vievä urakka.

Miten riittää huomio-, ja keskittymiskyky kriisiytyvään talous- ja työllisyystilanteeseen ja kaikinpuolisesti pahenevaan turvallisuustilanteeseen, mitä myös jatkuva ja rankka rakennemuutos pahentaa?

18. 11. Millä keinoin tulisi varmistaa itsehallintoalueiden ja kuntiin jäävien tehtävien välinen yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Vastaajien määrä: 1

- Itsehallintoalueiden ja kuntien välillä tulee luoda riittävät neuvottelumekanismit, joilla turvataan kuntien paikallisen tuntemuksen riittävän kattava hyödyntäminen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävien määrittely, sekä kuntien ja itsehallintoalueiden rooli ja vastuunjako ko.tehtävissä neuvottelumekanismineen tulee normeerata.

Itsehallintoalueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden ja toimenpiteiden tulee olla yhtenäisiä kuntien strategioiden sekä hyvinvointikertomusten kanssa. Tavoite kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja sekä hillitä kustannuksia edellyttää kuntien ja itsehallintoalueiden kiinteää yhteistyötä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä tulee selkeästi määritellä kuntien tehtäväksi ja huomioida kunnille tulevissa valtiosuoksissa.

Poikkihallinnon yhteistyö itsehallintoalueen, kuntiin jäävien toimialojen sekä kansalaisjärjestöjen ja elinkeinoelämän välillä on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannalta jatkossa avainasemassa. Yhteisen johtamisen tueksi tarvitaan myös kuntien ja itsehallintoalueiden yhteistä hyvinvointitietoa.

19. 12. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen aluelinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Aluekokonaisuuksille siirtyvä palvelutuotanto etäännyttää ainakin osittain päätöksentekoa kansalaisista. Kansanvaltaisuuksien toteutumisen varmistaminen on ensiarvoisen tärkeää.

Tukipalvelujen järjestämiskäytäntöjen ei tule johtaa hallinnon keskittämiseen.

Kuntien omistamien kiinteistöjen mahdollisuudet tulee käyttää täysimääräisesti hyväksi palvelujen järjestämisessä. Tämä olisi luonnollinen este keskittämislle.

20. 13. Vapaamuotoisia huomioita hallituksen rahoituslinjauksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Hallitus on linjannut päätöksillään perustettavien itsehallintoalueiden määrän ja aluejaon. Linjauksen mukaan maassa on 15 aluekokonaisuutta, joilla on sote-palvelujen järjestämisvastuu kolmen itsehallintoalueen tukeutuessa vaativimpien palvelujen osalta muiden itsehallintoalueiden palvelurakenteisiin. Sen sijaan sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistamisen osalta ratkaisu sen suhteen, siirtyykö rahoitusvastuu joko valtiolle vai itsehallintoalueille, joille tulisi verotusoikeus, on tekemättä.

Huomattakoon, että sote-palvelujen järjestämisvastuualueiden taloudenhoidon omavastuu ei toteudu, mikäli rahoitusvastuu siirtyy valtiolle, jolloin ei myöskään itsehallintoalueista voida puhua. Itsehallintoalueiden verotusoikeudella ei kuitenkaan saa kasvattaa kansalaisten kokonaisveroastetta.

Uudistus aiheuttaa väistämättä suuria muutoksia verotusmalliin ja kuntien valtionosuusjärjestelmään. Itsehallintoalueille annettavan verotusoikeuden tapauksessa on tarpeen ottaa käyttöön myös verotulojen tasausjärjestelmä, sillä suunnitelluilla itsehallintoalueilla tulee olemaan hyvin erilaiset asukaskohtaiset veropohjat.

Kuntien järjestämisvastuulta siirrettävien tehtävien rahoitusvastuu ei luonnollisestikaan voi säilyä kunnilla missään muodossa.

Kunnille jää itsehallintoalueille siirtyvien tehtävien jälkeenkin merkittäviä tehtäviä hoidettavaksi. Valtion tulee jatkossa entistä vakuuttavammin varmistaa kuntien itsehallintoon liittyvän rahoitusperiaatteen mukaisesti, että kunnille tehtäviä annettaessa huolehditaan kuntien reaalista mahdollisuuksista suoriutua niistä.